

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Martin Andrei XXXX

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 07.12.2020– 16.09.2021;

Instanța de apel: 06.10.2021 – 10.11.2021;

Instanța de recurs: 24.01.2022 – 09.02.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Central din 16 septembrie 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Martin Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost recunoscut vinovat Martin Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit definitiv lui Martin Andrei, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea, aplicată lui Martin Andrei s-a suspendat condiționat, fiindu-i stabilită perioada de probațiune de 3 (trei) ani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Martin Andrei*, la 17.11.2020 în jurul orei 23:30 min., fiind în stare de ebrietate, fără permis de conducere, a încălcat cerințele pct. 10 alin. (2) lit. a), pct. 14 lit. a), din Regulamentul circulației rutiere, adică conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate și persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus, conducând automobilul său de model „Mercedes212 D” cu n/î XXX XXX prin or. Drochia, str. Gudanov, a fost stopat de colaboratorii de poliție și fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, a fost supus testării alcoolscoapice cu mijlocul tehnic „Drager” și în rezultatul testului Nr. 7771 din 17.11.2020, concentrația de alcool în aerul expirat de către ultimul era de 0,44 mg/l, care este ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. De la recoltarea probelor biologice de sânge, *Martin Andrei* a refuzat, fiind de acord cu rezultatul testului „Drager”.

Martin Andrei, la 13.02.2021, aproximativ pe la orele 23:45, conducând automobilul de modelul „Mercedes Sprinter”, cu numere de înmatriculare BBW 451, pe strada Gudanov din or. Drochia, fără a deține permis de conducere de categorie corespunzătoare, regulamentar a fost stopat de colaboratorii poliției de patrulare pentru controlul actelor. Colaboratorii de poliție, având o bănuială rezonabilă, că *Martin Andrei* se află în stare de ebrietate alcoolică, l-au supus testării alcoolscoapice cu analizorul de constatare a concentrației de alcool(etanol) în aerul expirat de tip “Drager Alcotest 6810” și în rezultatul testării la stabilirea alcoolemiei, s-a stabilit că la momentul conducerii mijlocului de transport de către conducătorul vehiculului, cantitatea de alcool în aerul expirat constituia 0,41 mg/l, fapt confirmat prin testul nr.122 din 13.02.2021, cantitate care, în conformitate cu art. 134¹² alin. (3) Cod penal, constituie stare de ebrietate cu grad avansat.

Prima instanță a stabilit că, acțiunile inculpatului *Martin Andrei* din data de 17.11.2020 și din data de 13.02.2021 se încadrează în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu semnele de calificare, *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Drochia, Lilia Bucătaru, prin care a solicitat înăsprirea pedepsei penale prin excluderea art. 90 Cod penal, ținându-se cont de personalitatea inculpatului, ce nu este la prima abatere de la legea penală, anterior fiind suspus pedepsei penale pentru fapte analogice, care însă nu și-a realizat scopul preventiv serios de corectare și prevenirea activității criminale, fapta comisă de el punând în pericol securitatea participanților la trafic.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2021 a fost admis apelul procurorului, casată sentința în latura

stabilirii pedepsei penale și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului, stabilit pentru prima instanță, prin care Martin Andrei a fost considerat condamnat pe art. 264¹ alin. (4) Cod penal, coroborat cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 3 (trei) luni închisoare; pe art. 264¹ alin. (4) Cod penal, coroborat cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 3 (trei) luni închisoare.

În corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate definitiv spre executare, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 (patru) luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, în raport cu materialul probator administrat la caz, inculpatul și-a recunoscut integral vinovăția în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de fond, depunând declarații benevole referitor la circumstanțele comiterii faptelor imputate, ce coroborează întru-tot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, cărora prima instanță le-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al concludenței, utilității, pertinentei, veridicității și coroborării reciproce.

Deliberând asupra categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de apel a considerat că instanța de fond nu a reușit să o individualizeze în măsura în care să o facă a fi una proporțională faptelor comise cu un efect preventiv convingător, pe măsură să evite recidivarea inculpatului, fapt pentru care, împărtășind opinia părții acuzării, a dispus înăsprirea ei, prin stabilirea celei cu închisoare pe un termen de patru luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, acordându-i inculpatului posibilitatea în cadrul executării ei, să dea dovadă de corectare, căință sinceră și conștientizarea faptelor comise.

În decizie se menționează că s-a ținut cont de personalitatea inculpatului A. Martin, care, potrivit sentințelor de condamnare de la f.d. 36-40; 90-104, anterior a fost condamnat pentru comiterea de infracțiuni similare, ce pun în pericol securitatea traficului rutier cu aplicarea pedepsei penale non-privative de libertate, care însă nu și-a atins scopul scontat, el neconștientizând rolul educativ și cel de prevenire a activității criminale, continuându-și activitatea criminală, prin comiterea unor fapte analogice cu un pericol social-sporit, de nenumărate ori fiind atras și la răspunderea contravențională pentru comiterea contravențiilor din domeniul securității circulației (f.d. 28), ceea ce-i determină caracterul criminal stabil și ne dorința de corectare, împrejurări ce prin sine determină efectul preventiv serios al pedepsii închisorii ce urmează a-i fi stabilită, constituind o garanție de restabilire a echității sociale și o asigurare, că drepturile și libertățile consfințite în Constituția RM și alte legi,

sunt apărute, violarea lor fiind contracarată și pedepsită.

Instanța de apel a statuat că, întru atingerea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea celui vinovat, precum și prevenirea comiterii atât de către inculpat, cât și de către alte persoane a faptelor penale, prin admiterea cerințelor formulate de apelant, va dispune înăsprirea pedepsei penale, prin stabilirea celei cu închisoare pe un termen de patru luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, chiar și în situația în care inculpatul A. Martin și-a recunoscut vinovăția, acceptând procedura simplificată de judecare a cauzei pentru a putea beneficia de reducerea limitelor de pedeapsă, conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, împrejurări ce nu au mai putut fi invocate și apreciate drept circumstanțe care-i atenuază răspunderea penală, pentru a nu le admite dubla lor valență.

S-a menționat în decizie că, prin stabilirea acestei forme de pedeapsă, va fi asigurat scopul legii penale cât și principiul umanismului (art. 4 Cod penal) potrivit cărui, legea penală nu urmărește scopul cauzării suferințelor fizice sau lezarea demnității umane, având doar scopul corectării celui vinovat în vederea prevenirii activității criminale.

Instanța de apel a menționat că, deși componenta art. 264¹ alin. (4) Cod penal este inclusă în categoria infracțiunilor ușoare, totuși făcând parte din domeniul securității circulației rutiere și exploatarei mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice, ea este îndreptată spre neadmiterea la circulația rutieră a persoanelor în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, întru excluderea urmărilor grave ce pot surveni ca rezultat al acestor acțiuni, ținându-se cont și de faptul, că la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol. În rest, dispozițiile sentinței cu privire la corpurile delictive, nefiind contestate, au fost păstrate fără modificări.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului Martin Andrei, prin care invocând incidența *pct. 10* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului și rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de menținere a sentinței.

5.1 În susținerea recursului avocatul Rotari Mihaela invocă că:

- instanța de apel nu a dat apreciere și a ignorat prevederile art. 79 Cod penal;

- este eronată aprecierea instanței referitor la imposibilitatea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal;

- instanța de apel a apreciat greșit acele criterii care au stat la baza pronunțării deciziei, nu a luat în calcul că inculpatul a recunoscut pe deplin

vina și se căiește sincer de cele săvârșite, contribuirea activă la descoperirea infracțiunilor, nu se află la evidența medicului narcolog sau psiholog, la momentul săvârșirii infracțiunilor antecedentele penale erau stinse, careva circumstanțe agravante conform art. 77 Cod penal, nu a reținut;

- instanța urma să ia în calcul și condițiile de viață ale familiei inculpatului, se află într-o relație de concubinaj și are un copil minor la întreținere, iar concubina este însărcinată la moment, inculpatul fiind unicul întreținător al familiei;

- practica demonstrează că pedeapsa prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427*, iar articolul 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei*.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar. Un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat*.

În speță se constată că avocatul Rotari Mihaela s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

În recursul declarat de avocat, s-a invocat temeiul de drept prevăzut la **pct. 10)** alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

În același timp, Colegiul penal constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Colegiul penal, analizând decizia instanței de apel în raport cu argumentele din recurs, constată că eroarea de drept invocată de recurent nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Referitor la individualizarea pedepsei, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înlătuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Astfel, la individualizarea pedepsei instanța de apel corect a reținut principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, luând în considerație și celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală și nu în ultimul rând, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Sunt inconsistente afirmațiile recurentului, care invocă că *instanța de apel nu a dat apreciere și a ignorat prevederile art. 79 Cod penal*, precum și faptul că, *este eronată aprecierea instanței referitor la imposibilitatea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal*.

Analizând textul deciziei contestate, Colegiul penal atestă că instanța de apel nu a constatat în speță existența circumstanțelor atenuante excepționale, motivând soluția de neaplicare pedepsei inculpatului Martin Andrei conform prevederilor art. 79 Cod penal.

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, particularități, situații sau stări de fapt, care constituie excepție de la starea obișnuită a acestora sau a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sînt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale. Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date care exceptă de la împrejurări obișnuite, ordinare, privind personalitatea făptuitorului.

Aplicarea prevederilor articolelor 79 și 90 Cod penal reprezintă o alternativă, dar nu și o obligație a instanțelor, atât timp cât însăși legiuitorul a incriminat sintagma „poate” în textul normelor: *„instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa*

complementară obligatorie" art. 79 Cod penal, „*ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului*" art. 90 Cod penal.

În contextul celor expuse, Colegiul penal observă că, instanța de apel motivat a ajuns la concluzia de a-i stabili inculpatului Martin Andrei, pentru infracțiunile săvârșite, pedeapsa definitivă cu închisoare, pe un termen de 4 luni, or, nici în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională și nici în datele privind personalitatea infractorului, nu au fost identificate circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului, inclusiv, ce ar servi drept temei de aplicare a unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, potrivit art. 79 Cod penal.

Cât privește alegația recurentului, precum *instanța de apel nu a luat în calcul condițiile de viață ale familiei inculpatului, recunoașterea vinovăției și căința sinceră a ultimului*, Colegiul penal constată că instanța de apel, stabilindu-i inculpatului Martin Andrei o pedeapsă sub formă de închisoare, s-a expus detaliat în decizia sa asupra personalității inculpatului, a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer și s-a expus detaliat privind necesitatea aplicării anume a acestei forme de pedeapsă, soluție pe care instanța de recurs o însușește pe deplin, din motivul temeiniciei și argumentării clare a acesteia, fapt ce corespunde practicii judiciare constante a CtEDO, expusă inclusiv în hotărârea în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*.

Este unanim recunoscut în practică că pedeapsa prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, însă o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Analizând temeiurile invocate pentru recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că în prezenta speță nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, în viziunea Colegiului penal, în prezenta cauză penală, instanța de apel just a ținut cont de faptul că, inculpatul a săvârșit infracțiuni ușoare, a ținut cont și de personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere de la lege, anterior fiind condamnat pentru comiterea de infracțiuni similare, ce pun în pericol securitatea traficului rutier cu aplicarea pedepsei non privative

de libertate, care însă nu și-a atins scopul scontat, de nenumărate ori a fost tras la răspundere contravențională pentru comiterea contravențiilor din domeniul securității circulației; atitudinea inculpatului față de fapta comisă și procesul desfășurat - a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată. La caz, circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere, atitudinea și consecințele infracțiunii, întemeiat au fost considerate ca circumstanțe, ce nu pot condiționa aplicarea unei pedepse mai blânde, după cum indică apărarea, instanța de apel întemeiat stabilindu-i o pedeapsă definitivă echitabilă sub formă de închisoare pe un termen de 4 luni.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal constată că instanța de apel și-a argumentat hotărârea în sensul stabilirii pedepsei sub formă de închisoare, în mod întemeiat ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, deoarece numai astfel va fi atins scopul restabilirii echității sociale. În aceste condiții instanța de recurs consideră că nu a fost constatată în speța examinată prezența unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 10 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Martin Andrei XXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **25 martie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie